

Nr 49.

Ankom till riksdagens kansli den 6 juni 1916 kl. 11 f. m.

Memorial med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 48 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 13, 16 och 41 §§ i lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912 samt till lag om utsträckt rätt att i visst arbete använda manliga minderåriga av viss ålder, dels ock två i ämnet väckta motioner.

Närvarande: herrar Alexanderson, Trana, Söderbergh, Gezelius, Stärner, Rogberg, greve Spens, Dahl, Persson i Norrköping, Gustafsson i Örebro, Karlsson i Fjäl, Borg, Holmdahl, Igel och Lorentzon.

I utlåtande nr 48 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition nr 116 med förslag till lag om ändrad lydelse av 13, 16 och 41 §§ i lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912 samt till lag om utsträckt rätt att i visst arbete använda manliga minderåriga av viss ålder, dels ock två i ämnet väckta motioner, hemställde lagutskottet 1:o att riksdagen måtte antaga nämnda lagförslag med den lydelse, utskottets berörda utlåtande innehöller, samt 2:o att de i ämnet väckta motionerna, i den mån de icke kunde anses besvarade genom vad utskottet sålunda hemställt, icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hava vid behandling av detta utlåtande kamrarna stannat vid olika beslut.

I fråga om förslaget till lag om ändrad lydelse av 13, 16 och 41 §§ i lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912 har första kammaren godkänt den kungl. propositionen oförändrad, varemot andra kammaren beträffande 13 § d) antagit det förslag till lydelse, som innehålles i den av herrar Persson i Norrköping och Borg avgivna vid utskottets förut-

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 9 saml. 38 häft. (Nr 49.)

nämnda utlåtande fogade reservation, samt beträffande 16 och 41 §§ fattat beslut i enlighet med yrkandet i herr Törnkvists m. fl. motion ävensom företagit en av sistnämnda beslut betingad ändring i lagförslaget rubrik och ingress.

I fråga om förslaget till lag om utsträckt rätt att i visst arbete använda manliga minderåriga av viss ålder har första kammaren bifallit utskottets hemställan, varemot andra kammaren antagit samma förslag i den lydelse, herrar Perssons och Borgs nyssnämnda reservation innehåller.

De skiljaktigheter, som sålunda föreligga, har utskottet ansett böra på så sätt sammanjämkas, att kamrarna, med frånträdande av sina förut fattade beslut, antaga förstnämnda lagförslag i den lydelse, varom utskottet i sitt förutberörda utlåtande hemställt, samt beträffande det sistnämnda lagförslaget bifalla den Kungl. propositionen oförändrad.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, vardera med frånträdande av sina förut fattade beslut, må antaga följande lydelse av de föreliggande lagförslagen:

A)

**lag om ändrad lydelse av 13, 16 och 41 §§ i lagen om arbetarskydd
den 29 juni 1912.**

Härigenom förordnas, att 13, 16 och 41 §§ i lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912 skola erhålla följande ändrade lydelse:

13 §.

Beträffande minderårigs användande till bergverks-, bruks-, fabriks-, hantverks- eller annat industriellt arbete eller till byggnadsarbete, ändå att det ej är att hänföra till industriellt arbete, skola gälla följande bestämmelser:

a) Den minderåriges arbetstid må ej överskrida, för minderårig under tretton år sex timmar av dygnet eller trettiosex timmar i veckan, för minderårig, som fyllt tretton men ej fjorton år, åtta timmar av dygnet eller fyrtioåtta timmar i veckan och för annan minderårig tio timmar av dygnet eller sextio timmar i veckan.

Då natur- eller olyckshändelse avbrutit arbetets regelbundna gång, må eftergift från här givna bestämmelser kunna beträffande minderårig,

som fyllt fjorton år, meddelas av vederbörande yrkesinspektör eller bergmästare för högst en månad och av yrkesinspektionens chefsmyndighet för högst fyra månader.

b) Deltager den minderårige med arbetsgivarens vetskap i kurs för sådan undervisning, som i 10 § omförmäles, vare arbetsgivaren, där den minderårige ej fyllt femton år, skyldig så begränsa den minderåriges arbetstid, att sammanlagda undervisnings- och arbetstiden för dygn ej överstiger den i a) av denna § medgivna arbetstid.

c) Den minderåriges arbete skall avbrytas genom lämpliga och, där arbetets natur det medgiver, regelbundet återkommande raster. Under rasterna må den minderårige ej tillåtas att uppehålla sig i arbetslokal, där till följd av arbetets beskaffenhet luften är förorenad av ämnen, vilka äro skadliga för hälsan; åliggande det, där så är förhållandet, arbetsgivaren att anvisa lämpligt annat rum, varest den minderårige kan under rasterna vistas och intaga sina måltider.

d) Den minderårige må icke användas till arbete å tid mellan kl. 7 e. m. och kl. 6 f. m.; dock må minderårig av mankön, vilken fyllt sexton år, användas till arbete å tid, som nu är nämnd, där hans arbetstid är begränsad till högst åtta timmar av dygnet samt tillika arbetet antingen icke oftare än under var tredje vecka infaller å tid mellan kl. 11 e. m. och kl. 5 f. m. eller ock är i fråga om tider av dygnet, då det skall utföras, fördelat på sätt, som av vederbörande yrkesinspektör eller bergmästare godkänts såsom likvärdigt med nyssnämnda anordning.

16 §.

Beträffande sådant arbete, som i 15 § angives och som av tekniska skäl måste oavbrutet fortgå såväl natt som dag eller tidvis måste forceras, må Konungen, i den mån så finnes av behovet påkallat, för minderårig av mankön, vilken fyllt sexton år, meddela eftergift från det i 13 § d) givna förbud utöver vad där medgives.

Ifråga om arbete med vändning och stackning av torv eller annat därmed jämförligt lätt arbete, som bedrives i fria luften och icke regleras av samband med mekaniskt driven arbetsprocess, må Konungen meddela eftergift såväl från de i 9 § andra stycket givna förbud som från stadgandena i 15 §.

41 §.

Vid meddelande av sådan eftergift, som avses i 16 § andra stycket, må Konungen tillika medgiva befrielse från iakttagande av föreskrifterna i 33 och 35 §§.

Konungen må i sådant fall, som avses i 17 §, föreskriva, att vad i 33—36 §§ stadgas i större eller mindre utsträckning skall äga tillämpning jämväl beträffande minderårig, som användes i annat arbete, än 15 § angiver.

Likaledes må Konungen föreskriva, att de i 30 och 37 §§ meddelade bestämmelser skola utsträckas till att gälla jämväl andra arbetsställen, än nämnda §§ avse.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

---

och B)

lag om utsträckt rätt att i visst arbete använda manliga minderåriga av viss ålder.

Härigenom förordnas som följer:

Har med tillämpning av sista tycket i övergångsbestämmelserna till lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912 arbetstiden för minderårig å något arbetsställe intill utgången av år 1915 varit utsträckt på sätt i 8 § 1 mom. av lagen den 17 oktober 1900 angående minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke var medgivet, må å det arbetsställe minderårig av mankön, som fyllt sexton år, intill utgången av år 1917 användas i enlighet med de i samma lagrum givna bestämmelser.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Stockholm den 6 juni 1916.

På lagutskottets vägnar:

NILS ALEXANDERSON.